

njegova moralna svojstva, njegov individualizam, njegova smionost, žilavost i ustrajnost. 2. Beduin se opire ideji auktoriteta. 3. Terminologija za oznaku nosilaca vlasti. 4. Uvjeti, da tko postane poglavica. 5. Poglavica mora biti inteligentan, razborit. 6. Mora biti bogat. 7. Dioba vlasti, manji poglavice. 8. Poglavice neprijeporni. 9. Porba Muhameda i prvih kalifa protiv aristokracije beduinske. 10. Žena u staroj Arabiji. Zajednica žena. Preokret na bolje u vrijeme hedžre. 11. Prednosti žene-majke. 12. Poglavica treba da bude mator čovjek. 13. Vlast se ne može naslijediti, Arapin ne pozná ideju dinastije. Prava prvorodenstva. — U zaglavku pokazuje L., kako je Muhamed izvrsno poznao čud Beduina i kako je njihov nerad i njihovu žestoku čud znao upotrijebiti u svoje svrhe učinivši od njih neprispodobivo oruđe za širenje i branjenje Islama.

L. piše bujnim retorskim stilom, mjestimice na način causerie ili konference, tako te će knjigu sa slašću uzeti u ruke nesamo rijetki strukovnjak nego i svaki, koji se zanima za Arabiju i početak islama.

Dr. K. Dočkal.

Richard von Kralik: Johannes Scheffler (Angelus Silesius) als katholischer Apologet und Polemiker. Trier: Petrus-Verlag 1913. U 12°. Str. 84. Cijena 1 Mk.

Cijeli 17. vijek ne bijaše drugo nego vremeni razmak između vijeka „reformacije“ i vijeka „prosvjetljivanja“. U ovom razmaku djeluje i glasoviti njem. pjesnik Scheffler, čiji se život osvjetljuje u najnovijem Kralik-ovu djelu. Scheffler bijaše rodnom pjesnik, odgojem protestanata, i napokon katolik. Pjesme su njegove pune mistike i dobro poznate u njemačkoj književnosti. Rana mu mladost prođe u protestantizmu, a muževno djelovanje u katolicizmu počam od g. 1653. Raznostrani je njegov život dovoljno prikazan u javnosti, ali ipak ne potpuno, pogotovu nije dosta ocijenjena njegova kat. djelatnost. Zato se povjesničar Kralik latio toga posla, da nam Silesius-a ili Scheffler-a opiše kao apologetu i polemičare za katol. svetinje. Iz životopisa upoznat ćemo zamjernu poštrevnost Scheffler-a,

kao kat. svećenika i pisca u radu protiv luterovštine i sličnih sekta. Kralik je isprepleo ovu knjižicu živim i osobitim crtama iz ratoborne kršč. prošlosti, u kojoj otkrača i Scheffler kao pobjednik protestanata, a dobitnik krune nebeske. Svi Schefflerovi spisi, bili u rukopisu bili već u tisku prikazani su po Kralik-u tako, da ovo njegovo djelo možemo nazvati najboljim opisom Schefflerova žića.

A. L. Gančević, O. F. M.

Lourdes im Lichte der Wahrheit. Vorträge von Alois Schweykart S. J. Sa 4 slike. Freiburg i. B. und Wien: Herdersche Verlagsbuchhandlung. U 12ini, XII + 222. 1914. Cijena: nevez. 2'80 Mk (= 2'88 K), vez. 3'20 Mk (= 3'84 K).

Slavna kat. naknadna knjižara Herder-ova nije mogla ljepšim darom izaći pred kat. javnost za mjesec svibanj nego li je s ovim, jer se tuj radi o čudu svega svijeta, o Lurdu. Danas kadno se ljuti protivnici sveg onog, što je katoličko dižu, da obore kat. svetinje, potrebno je bilo, da se za ustuk pruži i najdjelotvornija lektira. A kud ćemo djelotvornije lektire do one o našoj Bl. Djevici Mariji. Značajno je po kat. crkvi i to, da bi se vazda, kad bi arka Gospodnja bila u pogibli, našla Marija posrednicom, izmed Crkve i čovjeka. Ne treba nam dozivati u pamet drevnije primjere, dosta se pozvati na Lurd. Tamo i Zole i monisti nabasaju, da se na svoje oči uvjere o istinitosti nadnaravne sile. Ovi vide i odu bez duševne promjene, ali druga se većina vraća duševno preporodenom. Tako što čitati ugodno je i korisno. Stoga ovu knjigu isusovca Schweykart-a toplo svima na srce stavljamo, jer će u njoj naći mnogo poriva za oplemenjivanje svoje duše i svojega srca. Patnici trebaju pomoći, a pridošla pomoć potresuje patnikovo srce. Izvedba je djela posve privlačiva. Sve je gradivo podijeljeno prama danima Gospina mjeseca. I akvo će djelo najradije pozdraviti revni štovatelji naše milosrdne Majke.

A. L. Gančević, O. F. M.

1. Hugo Holzamer: Turm und Block. Betrachtun-